

ធនាគារជាតិ នៃ កម្ពុជា

លេខ.....

សុន្ទរកថា

ឯកឧត្តម ថា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ថ្លែងក្នុងឱកាសបើកសន្និបាតមូកសរុបលទ្ធផលការងារប្រចាំឆ្នាំ២០១១ និងទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១២ របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ថ្ងៃទី៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២ នៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

័័័័័ * ័័័័័

សូមគោរព :

- គណៈអធិបតី
- លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញាទាំងអស់ ជាទីស្នេហា

ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមានក្តីសោមនស្សរីករាយជាអតិបរមា ដោយបានមកចូលរួមក្នុងសន្និបាតមូកសរុបលទ្ធផលការងារប្រចាំឆ្នាំ២០១១ និងទិសដៅការងារឆ្នាំ២០១២ របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ជាមួយលោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី និងនាងកញ្ញា នាពេលនេះ ។ ពិធីនេះត្រូវបានប្រារព្ធធ្វើឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយនិងអបអរសាទរចំពោះលទ្ធផលការងារដែលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាយើងសម្រេចបាន និងដើម្បីបង្កបរិយាកាសឱ្យមន្ត្រីបុគ្គលិករបស់យើង ទាំងនៅទីស្នាក់ការកណ្តាលនិងនៅសាខា៧៨ធានី-ខេត្ត បានជួបប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាជាបណ្តាញការងារ និងរាប់អានគ្នាកាន់តែជិតស្និទ្ធច្រើមទៀត ។

ទន្ទឹមពេលនេះ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ និងកោតសរសើរយ៉ាងខ្លាំងចំពោះមន្ត្រីបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ទាំងអស់ ដែលបានខិតខំបំពេញការងារប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវ សម្រេចបានសមិទ្ធផលជាច្រើនជូនធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងរួមចំណែកអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធនាគារឱ្យមានការរីកចម្រើនជាលំដាប់ ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុរយៈពេលវែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ជាទីមេត្រី

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះ ខ្ញុំសូមជម្រាបថា សន្និបាតរបស់យើងថ្ងៃនេះរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងដើម្បីជម្រាបជូន ៖ ទី១/- សភាពការណ៍ទូទៅនៃសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក តំបន់ និងកម្ពុជា និង ទី២/- លទ្ធផលការងារប្រចាំឆ្នាំ២០១១ របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដូចខាងក្រោម ៖

I/- សភាពការណ៍ទូទៅនៃសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក តំបន់ និងកម្ពុជា

នៅក្នុងឆ្នាំ២០១១ សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកមានអត្រាកំណើនទាបជាងឆ្នាំ២០១០ ដោយសារបញ្ហាប្រឈម បណ្តាលមកពីបញ្ហាអតុល្យភាពហិរញ្ញវត្ថុពិភពលោក វិបត្តិបំណុលសាធារណៈនៅតំបន់អឺរ៉ុបធ្ងន់ធ្ងរ ខណៈដែលប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ ជាពិសេស សហរដ្ឋអាមេរិក នៅមានអត្រានិកម្មភាពខ្ពស់ ជំនឿទុកចិត្តរបស់វិនិយោគិននិងអ្នកប្រើប្រាស់នៅទាប និងនៅបណ្តាប្រទេសជាច្រើន ការស្តារឡើងវិញពីគ្រោះធម្មជាតិពុំទាន់បានបញ្ចប់ជាស្ថាពរ ។ បញ្ហាទាំងនេះបានក្លាយជាបញ្ហាប្រឈមចំពោះទស្សនវិស័យសំខាន់នៃសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ។

តាមការប៉ាន់ស្មានរបស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) នៅដើមឆ្នាំ២០១២ បានបង្ហាញថាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកបានថយចុះពី ៥,២% នៅឆ្នាំ២០១០ មក ៣,៨% នៅឆ្នាំ២០១១ ក្នុងនោះសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ ដូចជា សហរដ្ឋអាមេរិកមានអត្រាកំណើន ១,៨% និងអឺរ៉ុប ១,៦% ។ ទន្ទឹមនេះ គួរកត់សម្គាល់ថា ខណៈដែលសេដ្ឋកិច្ចតំបន់អាស៊ីមានមូលដ្ឋានរឹងមាំនិងបានរួមចំណែកគាំទ្រដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ដោយប្រទេសចិនមានអត្រាកំណើន ៩,២% ឥណ្ឌា ៧,៥% និង អាស៊ានធំប្រាំ ៤,៨% ទោះបីសេដ្ឋកិច្ចជប៉ុនមានកំណើន -០,៩% ក៏ដោយ ។

នៅឆ្នាំ២០១១ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាបានបង្ហាញលទ្ធផលល្អគួរកត់សម្គាល់ ដោយស្ថានភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចរក្សាស្ថិរភាពយ៉ាងល្អប្រសើរ ទោះបីជាមានផលប៉ះពាល់ពីគ្រោះទឹកជំនន់នៅតំបន់ខ្លះក្តី ។ ស្ថិតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការគ្រប់គ្រង និងការអនុវត្តនយោបាយសារពើពន្ធនិងរូបិយវត្ថុសមស្របរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាត្រូវបានព្យាករណ៍ថា នឹងមានកំណើនប្រមាណ ៦,៩% ដែលជាពិសេស ទ្រទ្រង់ដោយការរីកចម្រើននៃវិស័យកសិកម្ម ១,៤% ឧស្សាហកម្ម ១៤,១% ហើយដែលក្នុងនោះវិស័យកាត់ដេរ ២១% និងសេវាកម្ម ៥% ។

ប្រតិបត្តិការជញ្ជឹងទូទាត់របស់ប្រទេសកម្ពុជាមានស្ថានភាពប្រសើរជាងឆ្នាំមុន ដែលឆ្លុះបញ្ចាំង តាមរយៈការថយចុះនៃឱនភាពសមតុល្យគណនីចរន្ត (មិនរាប់បញ្ចូលបង្វែរផ្លូវការ) ពី ១០% មក ៨% នៃផសស ខណៈដែលសមតុល្យរួមមានអតិរេក ១,៧% នៃផសស ។ ទុនបម្រុងអន្តរជាតិដុលបានកើនឡើងដល់ជាង ៣ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក ដែលអាចធានាការនាំចូលបាន ៤,៩ ខែ ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបន្តគ្រប់គ្រងទុនបម្រុងអន្តរជាតិ ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ផ្អែកលើគោលការណ៍ : ទី១/- សុវត្ថិភាព ទី២/- សន្ទនីយភាព និង ទី៣/- ចំណូល ។ ការកើនឡើងនៃទុនបម្រុងអន្តរជាតិរបស់ប្រទេសនេះ ឆ្លុះបញ្ចាំងពីភាពរឹងមាំនិងស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។

II/- លទ្ធផលការងារដែលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាសម្រេចបាននៅឆ្នាំ២០១១កន្លងមក

ក្នុងនាមជាអាជ្ញាធររូបិយវត្ថុ និងជាអាជ្ញាធរអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យលើប្រព័ន្ធធនាគារនៅ កម្ពុជា ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានខិតខំសម្រេចឱ្យបាននូវស្ថិរភាពថ្លៃ តាមរយៈការអនុវត្ត គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុប្រុងប្រយ័ត្ន សំដៅរួមចំណែកពង្រឹងស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង ទ្រទ្រង់ស្ថិរភាពប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១១ អត្រាអតិផរណាបានប្រែប្រួលក្នុងអត្រាមធ្យម ប្រចាំឆ្នាំត្រឹម ៥,៥% ដែលជាកម្រិតមួយអាចគ្រប់គ្រងបាន។ ប្រាក់រៀលបានឡើងថ្លៃ ៣,១% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ដោយសារការកើនឡើងនៃតម្រូវការប្រាក់រៀលក្នុងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ។ វិនិយោគផ្ទាល់បរទេសត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថា មានទំហំប្រមាណ ៦៧៧ លានដុល្លារអាមេរិក ។

ជារួម ក្នុងអំឡុងមួយទសវត្សរ៍នេះ អត្រាប្តូរប្រាក់រៀលធៀបនឹងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក មានស្ថិរភាពល្អប្រសើរ ដែលបានរួមចំណែកពង្រឹងជំនឿទុកចិត្តរបស់សាធារណជនមកលើ រូបិយវត្ថុជាតិ ប្រព័ន្ធធនាគារ និងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។ ការផ្គត់ផ្គង់រូបិយវត្ថុទូទៅ (M2) ក៏បានកើន ឡើង ២១,៥% ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១០ ។ ការកើនឡើងនៃរូបិយវត្ថុនេះ បានជួយជំរុញឱ្យមាន កំណើនសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការបង្កើនឥណទានចំពោះវិស័យសំខាន់ៗ មួយចំនួន ដូចជា វិស័យកសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម និងសំណង់ ។

ក្រៅពីការចូលរួមពង្រឹងស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានរួមចំណែក អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុរយៈពេលវែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ហើយសម្រេចបាន លទ្ធផលល្អប្រសើរដូចខាងក្រោម ៖

១/- ការពង្រឹងរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងនិងប្រតិបត្តិការធនាគារកណ្តាល : ដោយឃើញពីការវិវត្ត រីកចម្រើននៃវិស័យធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជាជាប្រចាំ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលធនាគារ ជាតិនៃកម្ពុជាបានសម្រេចធ្វើកំណែទម្រង់រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដើម្បី ពង្រឹងប្រតិបត្តិការធនាគារកណ្តាល ដោយបានកែសម្រួលប្រកាសស្តីពីរចនាសម្ព័ន្ធរបស់ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បង្កើតឱ្យមានអគ្គនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស អគ្គនាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យ និងនាយកដ្ឋានផ្សេងៗទៀត ដើម្បីបែងចែកមុខងារ-ភារកិច្ចជាលក្ខណៈបច្ចេកទេសឱ្យច្បាស់លាស់ តួនាទីអ្នកត្រួតពិនិត្យ បញ្ញត្តិករ និងអ្នកគ្រប់គ្រងគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ ស្របតាមការ អនុវត្តជាអន្តរជាតិ និងការវិវត្តរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិនាពេលបច្ចុប្បន្ន ។

២/- ការរីកចម្រើននៃវិស័យធនាគារ : បច្ចុប្បន្ន វិស័យធនាគារនៅកម្ពុជាកាន់តែមានភាព រឹងមាំ មានសុវត្ថិភាព និងមានការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ទាំងវិសាលភាពនិងទំហំ ប្រតិបត្តិការ ។ វិស័យនេះបានដើរតួនាទីស្នូលក្នុងការរួមចំណែកអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។ ជាក់ស្តែងនៅឆ្នាំ២០១១ កន្លងមក មានធនាគារខ្នាតអន្តរជាតិចំនួន៣ បានមកបើកសាខា របស់ខ្លួននៅកម្ពុជា គឺធនាគារ ICBC, ធនាគារ Mega International Commercial Bank របស់ចិនតៃវ៉ាន់ និងធនាគាររបស់វៀតណាម MB ។ ផ្នែកវិសាលភាព បច្ចុប្បន្ននៅប្រទេស

កម្ពុជាយើងមានធនាគារពាណិជ្ជមានចំនួន ៣១ ធនាគារឯកទេសចំនួន ៧ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលមានអាជ្ញាប័ណ្ណចំនួន ៣២ ក្នុងនោះមានគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលមានសិទ្ធិទទួលប្រាក់បញ្ញើចំនួន ៧ ។ សូចនាករនេះបានបង្ហាញពីការកើនឡើងនៃជំនឿទុកចិត្ត និងការគាំទ្ររបស់វិនិយោគិនបរទេសមកលើទីផ្សារធនាគារ និងគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។

ចំពោះទំហំប្រតិបត្តិការវិញ ប្រាក់បញ្ញើក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារបានកើនឡើងចំនួន ២០,៤% និងឥណទានដល់វិស័យឯកជនបានកើនឡើងចំនួន ៣៣,៥% ធៀបនឹងគ្រាដូចគ្នានៅឆ្នាំ២០១០ ។ វិស័យដែលមានកំណើនឥណទានខ្ពស់ គឺវិស័យកសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម សំណង់ និងពាណិជ្ជកម្ម ។ អ្នកផ្ញើប្រាក់មានចំនួន ១.២៦៦.៤១២ នាក់ និងអ្នកខ្ចីឥណទានមានចំនួន ២៩៤.៥៣៣ នាក់ ។ គិតត្រឹមឆ្នាំ២០១១ តាមរយៈអន្តរការិយកម្មធនាគារ វិនិយោគិនទទួលបានឥណទានប្រមាណ ៤.០៧២ លានដុល្លារអាមេរិក ។ តួលេខនេះធៀបនឹងឆ្នាំ២០១០ មានកំណើនចំនួន ៣៣,៥% ។ ការវិវត្តរីកចម្រើននេះ គួបជូននឹងការអនុវត្តវិធានការប្រុងប្រយ័ត្នផងនោះ បានធ្វើឱ្យឥណទានមិនដំណើរការចម្រុះជាបន្តបន្ទាប់ មកត្រឹម ២,៤៣% នៃកញ្ចប់ឥណទានសរុប ។

៣/- វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ : មានការរីកចម្រើនយ៉ាងខ្លាំង និងមានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធវិងមាំដល់ជនបទ ។ វិស័យនេះត្រូវបានគេចាត់ទុកថា ជាវិស័យគន្លឹះក្នុងការរួមចំណែកលើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនកម្ពុជានៅជនបទ និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ។ ឥណទាននៃវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុបានកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ដោយចំនួនអតិថិជនបានកើនឡើងដល់ ១.១៤១.៩១៣ នាក់ និងឥណទានសរុបមានចំនួន ២៥៩១,២៦ ពាន់លានរៀល គឺកើនឡើងប្រមាណ ៤៦% ធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នានៅឆ្នាំ២០១០ ។ ប្រាក់បញ្ញើមានចំនួន ៤៥៩,៤៧ ពាន់លានរៀល ពីអ្នកផ្ញើប្រាក់ចំនួន ២៤២.១១៦ នាក់ ។ អនុបាតឥណទានមិនដំណើរការមានចំនួនតែ ០,២២% ប៉ុណ្ណោះ គិតត្រឹមដំណាច់ឆ្នាំ២០១១នេះ ។

ការរីកចម្រើននេះបានរួមចំណែកអភិវឌ្ឍអាជីវកម្មធុនតូចនិងមធ្យម និងវិស័យកសិកម្មនៅកម្ពុជា ។ វឌ្ឍនភាពនេះបានបញ្ជាក់ឱ្យឃើញថា ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាកាន់តែមានការយល់ដឹងពីសារៈសំខាន់នៃសេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងស្គាល់ពីវប្បធម៌ឥណទានកាន់តែប្រសើរឡើង ។

៤/- ការងារត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ : ក្នុងនាមជាអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យដោយមានការចូលរួមពីអង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា យើងបានចុះទៅត្រួតពិនិត្យដល់ទីកន្លែងនិងត្រួតពិនិត្យលើឯកសារ ដើម្បីជួយពង្រឹងអភិបាលកិច្ចល្អនិងភាពរឹងមាំរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ ។ នៅឆ្នាំ២០១១ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានបញ្ចប់ការត្រួតពិនិត្យដល់ទីកន្លែងចំពោះធនាគារពាណិជ្ជចំនួន២១ ធនាគារឯកទេសចំនួន៤ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលមានសិទ្ធិទទួលប្រាក់បញ្ញើចំនួន៧, គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀតចំនួន៩, និងប្រតិបត្តិការឥណទានជនបទចំនួន ៥ ។

ចំពោះវិធានការត្រួតពិនិត្យដែលបច្ចុប្បន្នយើងបាននិងកំពុងអនុវត្ត គឺឈានពីការត្រួតពិនិត្យដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានច្បាប់ (Rule based) ឆ្ពោះទៅការត្រួតពិនិត្យដោយផ្អែកលើហានិភ័យ (Risk based) និងការត្រួតពិនិត្យផ្អែកលើទស្សនវិស័យអនាគត (Forward looking) សំដៅបន្តពង្រឹងសុវត្ថិភាពប្រព័ន្ធធនាគារទាំងមូល ។ អ្វីដែលគួរឱ្យកត់សម្គាល់នោះ គឺធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានអនុវត្ត និងបញ្ចប់ដោយជោគជ័យនូវកម្មវិធីបង្កើនដើមទុនធនាគារ ពី ៥០ ពាន់លានរៀល ដល់ ១៥០ ពាន់លានរៀលចំពោះធនាគារពាណិជ្ជ និងពី ១០ ពាន់លានរៀល ដល់ ៣០ ពាន់លានរៀលចំពោះធនាគារឯកទេស ។

ជារួម ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារមានភាពល្អប្រសើរ និងគោរពតាមវិធានការប្រុងប្រយ័ត្ន ។ ចំពោះគ្រឹះស្ថានធនាគារមួយចំនួនដែលមានចំណុចខ្វះខាត យើងបានផ្តល់អនុសាសន៍ដើម្បីកែតម្រូវ និងមានវិធានការដោះស្រាយតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែងផងដែរ ។

៥/- ការពង្រឹងអភិបាលកិច្ចល្អ : សម្រាប់ប្រតិបត្តិការធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានយកចិត្តទុកដាក់ពង្រឹងការងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុង និងការងារអធិការកិច្ចផ្ទៃក្នុងប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារជាតិយើង ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពថែមទៀត ។ យើងបានបំពាក់ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា និងបានលើកកម្ពស់សមត្ថភាពត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង សម្រាប់ស្នាក់ការកណ្តាល និងបណ្តាសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅថែមទៀត ។ នៅឆ្នាំ២០១១ មន្ត្រីជំនាញយើងបានចុះធ្វើសវនកម្មនៅសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ខេត្តស្វាយរៀង កំពង់ឆ្នាំង និងរាជធានីភ្នំពេញ និងបានផ្តល់អនុសាសន៍មួយចំនួនដើម្បីកែលម្អចំណុចខ្វះខាតទាំងនោះ ។

ចំពោះការងារអធិការកិច្ចវិញ យើងបានចុះធ្លាក់ត្រួតពិនិត្យដោយមិនជូនដំណឹងជាមុននៅសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានចំនួន៧ ដោយផ្តោតទៅលើការងារគ្រប់គ្រងសុវត្ថិភាព ឃ្នាំងប្រាក់ ការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ និងបានផ្តល់អនុសាសន៍ណែនាំដើម្បីពង្រឹងគុណវុឌ្ឍិវិន័យការងារមន្ត្រីបុគ្គលិក និងប្រសិទ្ធភាពការងារនៅតាមសាខាឱ្យកាន់តែប្រសើរ ។ ជាលទ្ធផលយើងពិនិត្យឃើញថា ប្រតិបត្តិការធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាត្រូវបានពង្រឹង និងប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូន និងមានលក្ខណៈល្អប្រសើរ ។

៦/- ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០ : ដោយយល់ឃើញពីសារៈសំខាន់នៃតួនាទីស្ថាប័នធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងការរួមចំណែកអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិទើបកាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១ រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុម័តលើឯកសារបច្ចុប្បន្នកម្មឯកសារ “ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០៦-២០១៥ ” ឱ្យទៅជា “ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០ ” ដើម្បីធ្វើជាផែនការកិច្ច ឱ្យស្របតាម ១/- ការវិវត្តរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ក្រោមបរិយាកាសអំណោយផលនៃស្ថិរភាពនយោបាយ សន្តិភាព និងសន្តិសុខសង្គមក្នុងរយៈពេលមួយទសវត្សរ៍កន្លងមក ២/- ការប្រែប្រួលនៃស្ថាប័នកម្មហិរញ្ញវត្ថុ

និងសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក បន្ទាប់ពីវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកនាពេលថ្មីៗនេះ និង ៣/- តម្រូវការអភិក្រមអភិវឌ្ឍន៍ថ្មីដើម្បីគាំទ្រកំណើនសេដ្ឋកិច្ចរឹងមាំ និងអន្តរាស័យរវាងផ្នែកនានានៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ដែលក្នុងនោះវិស័យហិរញ្ញវត្ថុដើរតួនាទីគាំទ្រសំខាន់ជាប្រព័ន្ធ និងប្រទាក់ក្រឡាគ្នា ។ ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះ មានលក្ខណៈជាផែនការរំកិល និងជាមាតិកាសម្រាប់អភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុឱ្យរឹងមាំ មានលក្ខណៈសមាហរណទាំងនៅក្នុងស្រុកនិងនៅក្នុងតំបន់ និងគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាប្រកបដោយចីរភាព ស្របតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ក្នុងនាមជាលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមការងារធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានដើរតួនាទីជាអ្នកសម្របសម្រួលផង និងសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ក្រសួងយុត្តិធម៌ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា និងក្រសួង-ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលផ្សេងទៀត ក្រោមជំនួយបច្ចេកទេសរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB) ។

៧/- ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារអន្តរធនាគារនិងរូបិយវត្ថុ : ជាការងារអាទិភាពរបស់យើង ។ ក្នុងខណៈដែលទីផ្សារមូលបត្រនិងទីផ្សារទុននៅកម្ពុជាត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងពេលថ្មីៗនេះ យើងបាននិងកំពុងបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីជំនាញ និងជួញដូរយុទ្ធសាស្ត្រគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុយល់ដឹងពីសារៈសំខាន់ និងផលប្រយោជន៍នៃការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានរៀបចំក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួន ដើម្បីធ្វើមូលបត្រនីយកម្មប្រាក់បញ្ញើមានកាលកំណត់របស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

៨/- ការពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់សងប្រាក់ : បច្ចុប្បន្ន ដោយយល់ឃើញពីការរីកចម្រើននៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា និងដោយមានជំនួយឧបត្ថម្ភពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB) ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាយើងកំពុងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់ជាតិ ដើម្បីសម្រួលដល់ការទូទាត់ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការទូទាត់ពាណិជ្ជកម្មថែមទៀត ។

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបាននិងកំពុងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់សងប្រាក់ ដោយបានបំពាក់ Hardware និងបានដំឡើងផ្នែក Software នៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលរក្សាទុកទិន្នន័យ និងមជ្ឈមណ្ឌលសង្គ្រោះទិន្នន័យចប់សព្វគ្រប់ ព្រមទាំងរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់សងប្រាក់ដើម្បីធ្វើជាមូលដ្ឋានគតិយុត្តិក្នុងការគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធទូទាត់នៅកម្ពុជា ។ យើងកំពុងបានបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីជំនាញលើផ្នែកបែងចែកមុខងារ និងផ្នែកដំណើរការនៃប្រព័ន្ធនេះ ហើយសង្ឃឹមថា ប្រព័ន្ធនេះនឹងដំណើរការនៅឆ្នាំ២០១២ នេះ ។

៩/- ការពង្រឹងការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល : ដុល្លារូបនីយកម្មនៅកម្ពុជាបាននាំមកនូវគុណសម្បត្តិផងនិងគុណវិបត្តិផង ប៉ុន្តែគុណវិបត្តិមានច្រើនជាងគុណសម្បត្តិចំពោះសេដ្ឋកិច្ចនិង

សង្គម ។ បញ្ហាដុល្លារបនីយកម្មនៅកម្ពុជាមិនមែនកើតឡើងដោយសារការសម្រេចចិត្តរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាលទេ គឺដោយសារប្រវត្តិសាស្ត្របានបន្សល់ទុក ហើយបានក្លាយទៅជាបញ្ហារួម របស់យើងទាំងអស់ បន្ទាប់ពីជំនឿទុកចិត្តរបស់សាធារណជនទូទៅមកលើប្រាក់រៀលបាន ធ្លាក់ចុះ ក្រោយរបបប្រល័យពូជសាសន៍ ប៉ុល ពត ។ បញ្ហានេះបានក្លាយទៅជាបញ្ហាប្រឈម ចំពោះការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ ដែលតម្រូវឱ្យអាជ្ញាធរជាអ្នករៀបចំគោលនយោបាយ និងថ្នាក់ដឹកនាំស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ រៀបចំគោលនយោបាយនិងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រច្បាស់លាស់ និងប្រុងប្រយ័ត្ន ។

ក្នុងខណៈពេលដែលទីផ្សារមូលបត្រនិងទីផ្សារទុនត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយយល់ ឃើញពីគុណវិបត្តិ និងគុណសម្បត្តិនៃដុល្លារបនីយកម្មនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ច រាជរដ្ឋាភិបាលបាន គាំទ្រនិងលើកកម្ពស់ឱ្យភ្នាក់ងារសេដ្ឋកិច្ចប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល ឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយ សំដៅ ធ្វើបដិដុល្លារបនីយកម្មពីសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងបានយកទៅចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ នេះគឺជាបញ្ហារួមរបស់យើងទាំងអស់គ្នា ។ ដូច្នេះ យើងត្រូវរួមគ្នាដោះស្រាយបញ្ហានេះ ប្រកបដោយបុព្វហេតុនិងមនសិការជាតិ ។

១០/- ការពង្រឹងប្រតិបត្តិការសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានី-ខេត្ត : ដើម្បីចូលរួមអនុវត្ត តាមកម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលជំហានទី២ ឱ្យ កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពថែមទៀត យើងបានខិតខំពង្រឹងប្រតិបត្តិការផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន តាមរយៈ ការកែលម្អកន្លែងធ្វើការ បំពាក់ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាដើម្បីឱ្យឆ្លើយតបតាមតម្រូវការ ការងារ ការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកការងារប្រតិបត្តិការនិងជំនាញ IT និងរៀបចំការងារចាត់តាំងមន្ត្រី បុគ្គលិកនៅតាមសាខារាជធានី-ខេត្ត ស្របតាមការងារជាក់ស្តែង ។

ទន្ទឹមពេលជាមួយគ្នា យើងបានដាក់ឱ្យអនុវត្តកម្មវិធីប្រព័ន្ធធនាគារស្នូល (CBS) និង ការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស ទាំងផ្នែកបច្ចេកទេសនិងការងារគ្រប់គ្រងយ៉ាងរឹងមាំ ដើម្បីឱ្យប្រតិបត្តិការរបស់យើងកាន់តែទូលំទូលាយ ស៊ីជម្រៅ និងមានព័ត៌មានត្រូវគ្នារវាង ទីស្នាក់ការកណ្តាលនិងសាខារាជធានី-ខេត្ត ។ រហូតមកដល់ពេលនេះ ការងារនេះយើងបាន អនុវត្តដោយរលូននិងមានប្រសិទ្ធភាព ។

១១/- ការងារសមាគមមន្ត្រីបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា : បច្ចុប្បន្ន មានការរីកចម្រើនគួរ ឱ្យកត់សម្គាល់ ទាំងផ្នែកបរិមាណ និងទំហំមូលនិធិ ។ សមាគមនេះបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ និងបម្រើផលប្រយោជន៍មន្ត្រីបុគ្គលិករបស់យើងយ៉ាងច្រើន ។ ការលំបាករបស់មន្ត្រីបុគ្គលិក យើងម្នាក់ៗតែងមានស្ថានភាព ទំហំ និងទម្រង់ខុសៗគ្នាដែរ សូមសមាគមពិនិត្យពីគោលការណ៍ ជួយរួមចំណែកសម្រាលការលំបាករបស់មន្ត្រីបុគ្គលិករបស់យើង ទៅតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង បន្ថែមទៀត ។

លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ជាទីមេត្រី

ចំពោះកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិជាលក្ខណៈទ្វេភាគីនិងពហុភាគីវិញ ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជាមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ និងធនាគារកណ្តាលនៃ ប្រទេសក្នុងតំបន់ ហើយសម្រេចបានសមិទ្ធផល ដូចតទៅ ៖

១/- មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) : នៅឆ្នាំ២០១១ មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) បាន ចាត់តាំងលោក Faisal Ahmed ធ្វើជាតំណាងរបស់ IMF ប្រចាំនៅប្រទេសកម្ពុជា និងចាត់លោក Arnaud de VILLEPOIX ទីប្រឹក្សាទូទៅរបស់ IMF ប្រចាំនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ជំនួសលោក Thierry BANGRATZ ដែលបានបញ្ចប់អាណត្តិ ហើយវិលត្រឡប់ទៅបំពេញភារកិច្ចថ្មីនៅ ធនាគារកណ្តាលបារាំងវិញ ។ ក្រុមបេសកកម្ម IMF បានមកបំពេញបេសកកម្មនៅធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជាចំនួន៣លើក **ទី១)-** ពីថ្ងៃទី២១-២៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១ ដើម្បីវាយតម្លៃពីជំនួយ បច្ចេកទេសដល់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា **ទី២)-** ពីថ្ងៃទី៥-១១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ដើម្បីពិនិត្យ ពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងពិភាក្សាគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា និង **ទី៣)-** ពីថ្ងៃទី២៨ ខែ វិច្ឆិកា ដល់ថ្ងៃទី៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១១ ក្រុមបេសកកម្ម IMF មាត្រាទី IV បានអញ្ជើញមកដើម្បីពិភាក្សាអំពីការអភិវឌ្ឍវិកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា បញ្ហា ប្រឈម និងការអនុវត្តគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ២០១១ និងឆ្នាំ២០១២ របស់កម្ពុជា ។

ជារួម អង្គការមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) បានវាយតម្លៃល្អ ប្រកបដោយសុទិដ្ឋិនិយម អំពីស្ថានភាពនិងទស្សនវិស័យសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ។ IMF ក៏បានកោតសរសើរចំពោះការខិតខំ ប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងបានវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះសមិទ្ធផលនានា ដែលកើត ចេញពីការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្នុងការរក្សាស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ ។

២/- ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB) : បានកោតសរសើរចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាល និយាយ ជារួម និងនិយាយដោយឡែក ចំពោះធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាដែលបានដើរតួនាទីស្នូលក្នុងការ អនុវត្តគម្រោងការងារនៅក្នុងអនុកម្មវិធីទី៤ ដោយរលូន និងជោគជ័យ ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ។ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីបានផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស ដើម្បីធ្វើ បច្ចុប្បន្នកម្មឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០ និងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធ ជាតិទូទាត់សងប្រាក់ និងជាតិទូទាត់មូលប្បទានបត្រនិងឧបករណ៍ទូទាត់ផ្សេងៗទៀត ជាលក្ខណៈ មជ្ឈការ ដើម្បីសម្រួលដល់ការទូទាត់ពាណិជ្ជកម្មឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពនិងសុវត្ថិភាព ស្របតាមការរីកចម្រើននៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនិងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។ ជាមួយគ្នានេះ ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជាក៏បានសហការជាមួយសាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (IFC) កំពុងរៀបចំសេចក្តីព្រាង ច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់សងប្រាក់ផងដែរ ។

៣/- ក្រុមប្រទេសអាស៊ាន (ASEAN) : ប្រតិភូធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានចូលរួមជាប្រចាំ ក្នុងកិច្ចប្រជុំថ្នាក់នយោបាយ និងបច្ចេកទេសសំខាន់ៗរបស់អាស៊ាននិងអាស៊ានបូកបី ដែល ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការតាមដានស្ថានភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុក្នុងតំបន់ អនុវត្ត ផែនទីមគ្គុទ្ទេសក៍នៃសមាហរណកម្មវិស័យវត្ថុ-ហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន ពង្រឹងទីផ្សារសញ្ញាប័ណ្ណក្នុង តំបន់ និងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ។

នៅថ្ងៃទី១៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១១ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះរៀបចំកិច្ចប្រជុំ ថ្នាក់ទេសាភិបាលរងនិងអនុរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ (ASEAN Deputies) លើកទី៤ នៅទីក្រុង ភ្នំពេញ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីជំរុញការធ្វើសមាហរណកម្មវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនិងវិស័យវត្ថុអាស៊ាន ស្របតាមផែនការយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន (AEC) ឆ្នាំ២០១៥ ។

ក្រៅពីនេះ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានចូលរួមប្រជុំក្រុម ការងារបច្ចេកទេសអាស៊ាន និងអាស៊ាន+៣ជាប់ជាប្រចាំ ដើម្បីត្រៀមលក្ខណៈរៀបចំកិច្ចប្រជុំ ថ្នាក់ទេសាភិបាលរង និងថ្នាក់ទេសាភិបាលធនាគារកណ្តាលអាស៊ាន នៅទីក្រុងភ្នំពេញ នៅ ចុងខែមីនា ឆ្នាំ២០១២ ខាងមុខនេះ ។

៤/- មជ្ឈមណ្ឌល SEACEN : យើងបានទទួលធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះរៀបចំកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការ ប្រតិបត្តិនៃមជ្ឈមណ្ឌលស៊ាសិន (SEACEN-EXCO) លើកទី៩ កាលពីថ្ងៃទី១៩-២១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១១ នៅរាជធានីភ្នំពេញ និងបានបញ្ជូនមន្ត្រីជំនាញជាបន្តបន្ទាប់ឱ្យចូលរួមសិក្ខាសាលា វគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងកិច្ចប្រជុំសំខាន់ៗនានា នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌសហប្រតិបត្តិការស៊ាសិន ។

កាលពីថ្ងៃទី២៤-២៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១១ ប្រតិភូធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានទៅចូលរួម កិច្ចប្រជុំថ្នាក់ទេសាភិបាល SEACEN លើកទី៤៦ នៅទីក្រុងភូឡូបូ ប្រទេសស្រីលង្កា ។ ក្នុង អាណត្តិដែលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាទេសាភិបាល SEACEN និង គណៈកម្មាធិការប្រតិបត្តិ SEACEN ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានសម្របសម្រួលឱ្យធនាគារ កណ្តាលចិនប្រជាមានិត (PBC) បានចូលជាសមាជិកពេញសិទ្ធិទី១៧របស់ SEACEN បាន ដោយជោគជ័យ ។

កាលពីថ្ងៃទី១១-១៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ ប្រតិភូធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានទៅចូលរួម កិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការប្រតិបត្តិរបស់ស៊ាសិន (SEACEN EXCO) នៅទីក្រុងភូឡូបូ ប្រទេស ស្រីលង្កា ដើម្បីពិភាក្សាអំពីបញ្ហាប្រឈមក្នុងការដឹកនាំធនាគារកណ្តាល និងការអនុវត្តគោល នយោបាយវិស័យវត្ថុក្រោយវិបត្តិ ។

នៅពេលឆាប់ៗខាងមុខនេះ មជ្ឈមណ្ឌល SEACEN នឹងមានធនាគារកណ្តាលឡាវ និងឥណ្ឌា ចូលជាសមាជិកទី១៨ និងទី១៩ របស់មជ្ឈមណ្ឌល SEACEN ថ្មីបន្ថែមទៀត ។

៥/- កិច្ចប្រជុំធនាគារកណ្តាលនៃក្រុមប្រទេសនិយាយភាសាបារាំង (Francophone) : ប្រតិភូធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាតែងតែបានទៅចូលរួមកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំរបស់ធនាគារកណ្តាលនៃក្រុមប្រទេសនិយាយភាសាបារាំង (Francophone) ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។ កិច្ចប្រជុំនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក៏ដូចជាប្រទេសជាតិយើង ព្រោះបានបង្ហាញពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរបស់កម្ពុជា និងមុខមាត់កម្ពុជាក្នុងក្របខ័ណ្ឌតំបន់និងអន្តរជាតិ ។

កាលពីថ្ងៃទី១១-១៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះរៀបចំកិច្ចប្រជុំ Francophone លើកទី១៨ នៅខេត្តសៀមរាប ដើម្បីពិភាក្សាអំពីតួនាទីធនាគារកណ្តាល បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយចំពោះវិបត្តិ ។ តាមរយៈកិច្ចប្រជុំនេះ ប្រទេសជាសមាជិក Francophone បានវាយតម្លៃខ្ពស់ពីការអភិវឌ្ឍវិកចម្រើនរបស់ប្រទេសកម្ពុជាលើគ្រប់វិស័យ ជាពិសេស ការវិកចម្រើននៃវិស័យធនាគារក្នុងរយៈពេល១២ឆ្នាំនៃដំណើរកម្ពុជាបន្ទាប់ពីមានសុខសន្តិភាព១០០% នៅទូទាំងប្រទេស នៅក្រោយឆ្នាំ១៩៩៩ មក ។

៦/- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រុមប្រទេសអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក : នៅឆ្នាំ២០១១ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការងារសហប្រតិបត្តិការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម អង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា (CAFIU) បានចូលរួមសហការយ៉ាងសកម្មជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងសហគមន៍អន្តរជាតិ ក្នុងការទប់ស្កាត់បទល្មើសនៃការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ។ នៅឆ្នាំ២០១១ អង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាក៏បានចុះហត្ថលេខាលើឯកសារផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានជាមួយអង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុជប៉ុនផងដែរ ។

៧/- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី : យើងបានពង្រឹងនិងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយធនាគារកណ្តាលថៃ កូរ៉េ បារាំង វៀតណាម ឡាវ ម៉ាឡេស៊ី លុចហ្សំបួរ អាស្ត្រីម៉ង់ និងធនាគារកណ្តាលនៃបណ្តាប្រទេសអាស៊ានមួយចំនួនទៀត ។ កាលពីថ្ងៃទី២៥-២៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ប្រតិភូធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានទៅចូលរួមប្រជុំទ្វេភាគី ជាមួយធនាគារកណ្តាលម៉ុងហ្គោលី ក្នុងគោលបំណងដើម្បីពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ។ ចាប់ពីថ្ងៃទី៩-១៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១១ នៅទីក្រុងភ្នំពេញ ប្រតិភូធនាគារកណ្តាលឡាវបានចូលរួមកិច្ចប្រជុំទ្វេភាគីជាមួយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរនិងបទពិសោធន៍ក្នុងការដឹកនាំធនាគារកណ្តាល និងការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុក្រោយវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចសកលរវាងប្រទេសទាំងពីរ ។ ជារួម តាមរយៈកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគីនេះ ទំនាក់ទំនងរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាត្រូវបានពង្រឹង និងមានការវិវត្តវិកចម្រើនជាលំដាប់ ទាំងផ្នែកសហប្រតិបត្តិការមិត្តភាព ផ្នែកបច្ចេកទេស ការត្រួតពិនិត្យធនាគារឆ្លងដែន និងការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានស្តីពីធនាគារនិងសេដ្ឋកិច្ច ។

លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ជាទីមេត្រី

សរុបមក សមិទ្ធផលទាំងឡាយដែលយើងមានសព្វថ្ងៃនេះ គឺកើតចេញពីការខិតខំប្រឹងប្រែងបំពេញការងារ ប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់របស់មន្ត្រីបុគ្គលិកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ទាំងអស់ និងការចូលរួមសហការពីក្រសួង-ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ ដើម្បីជ្រាបពីសមិទ្ធផលលម្អិតផ្សេងទៀត សូមអង្គសន្និបាតមេត្តាយកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់បទឧទ្ទេសនាមរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំរបស់យើង ដែលនឹងរាយការណ៍លម្អិតជូនអង្គសន្និបាតក្នុងពេលបន្តិចទៀតនេះ ។

ជាថ្មីម្តងទៀត ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះកិច្ចសហការ និងការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនិងមន្ត្រីបុគ្គលិកទាំងអស់ ដែលបានរួមចំណែកកសាងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាឱ្យទទួលបានលទ្ធផលល្អប្រសើរគួរជាទីមោទនៈ ។ ខ្ញុំនៅតែមានជំនឿជឿជាក់ថា លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា នៅតែបន្តស្មារតីសាមគ្គីគ្នាជាប្រពៃណីនេះតទៅទៀត ។ អង្គសន្និបាតរបស់យើងនឹងប្រព្រឹត្តទៅរយៈពេលពីរថ្ងៃ សូមលោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ខិតខំស្តាប់របាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលការងារដែលអនុវត្តកន្លងមក និងលើកទិសដៅការងារសម្រាប់ឆ្នាំ២០១២ ដើម្បីយកទៅអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួនឱ្យបានជោគជ័យនិងមានប្រសិទ្ធភាព ។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមជូនពរដល់ លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី និងនាងកញ្ញាដែលមានវត្តមាននៅក្នុងអង្គសន្និបាតនេះ សូមជូបប្រទះតែពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការ គឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ហើយទន្ទឹមនឹងនេះ សូមឱ្យអង្គសន្និបាតរបស់យើងមានជំណើរការប្រកបដោយជោគជ័យ ។

ខ្ញុំសូមប្រកាសបើកអង្គសន្និបាតជាផ្លូវការចាប់ពីពេលនេះតទៅ ។

សូមអរគុណ!